

partii naleraq

Nuuk 13. november 2018
UKA2018/234-60
Hans Enoksen Partii Naleraq

Imm. 60: Piniakkat killilersukkat avanersuarimi Ittoqqortoormiinilu killilersorneqarunnaarnissaat anguniarlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napâtôk', Partii Naleraq)

Imm. 234: Piniakkat killilersukkat Tasiilami nunaqarfiinilu killilersorneqarunnaarnissaat anguniarlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq saqqummiuppara.
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napâtôk', Partii Naleraq)

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napâtôk' Partii naleraq siunnersuuteqarpoq tassalu apeqquteqaat aallaavigalugu tassalu piniakkat killilersukkat avanersuarimi Ittoqqortoormiinilu, aammalu Tasiilap nunaqarfiini piniakkat pillugit saqqummiussaq tamannalu oqaaseqarfigissavarput.

Nunatsinni piniarnikkut inuussutissarsiut suli inuppassuarnik tunngavigineqarpoq, piniarnikkullu atugassarititaasut ulluinnarni inuunitsinnut sunniuteqartorujussuusarmata ilisimavarput, tassami ulluinnarni inuuniarnermut piniartukkormiunut qanoq pingaaruteqartigisoq tamatta nalungilarput, tassami ilaqtariit inuunerannut tunngaviuvoq pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq pingaartumik isorliunerusut nunaqarfiillu eqqarsaatigalugit.

Qilalukkat nannut, aarrit, puisit, isorliunerusuni piniartut inuunerannut ilaalluinnarput pinngitsoorneqarsinnaanngitsut, taamatuttaarlu aamma qimmit nerukkaatissaqarnissaannut, piniartullu inuussutissarsiumminik ingerlatsinissaminut qimmiinut pingaartorujussuullutik.

Aasaq manna misigaarput Upernaviup eqqaani nunaqarfinilu qilalugartassat pisassat nungunerisa kingunerisaanik piniartunut neqissaqarniarnikkut ilungersunartumik eqquisut, aammalu massakut qilalukkanik qertanik pisaqartoqarsinnaanngilaq uffa ullut tamaasa isiginnaaraat piniakkat ikigisassaanatik sarsuasut isiginnaarneqartaraluartut.

Pisassanik qinnuteqartaraluartut akineqarneq ajortut oqaatigisaqattaarpaat, neriuppunga taamak ingerlasoqarsimassappat tamanna qimaneqassasoq, tassami qinnuteqartut akineqarnissartik assut kissaatigisarpaat, inuuniarnermikkut neqissaqarnermikkullu aamma tunngavigigamikku ulluinnarnimi inuunerannut ilaavoq kalaallit nerisassaataanik nerisaqartarneq.

Ukiuni makkunani qujanartumik aamma uppernarsarneqattaalerpoq piniagassat malunnartumik amerliartuinnartut, tassa qilalukkat, nannut, aarrillu, eqqarsaatigalugit. Piniartut ulluinnarni inuunerminni malugilluartalersimagaat oqaatigisarpaat, pingaartumik qilalukkat nannullu amerliartuinnarnerat malunnartumik misigisarlugu, isigisatik takusatillu naapertorlugit.

Piniakkanik killilersuinerput ilaatigut isertuunnagu oqaatigisariaqarparput ingasappallaamik piniakkanik killilersuivugut, nunap inui aallaaviginagit kisianni nunatta avataani inuit isiginninnerat aallaavigalugu, ilagut allaat inuussutissarsiornerinik killilertarlugit, tamannalu allannortinniartigut uagutsinnut aallaavigilerluta, Uagummi nunarsuarmi allami inuiassuit uumasunik allanillu iluaquteqarnerat akuliuffigineq ajorparput ataqqisarlugillu.

Aasarmanna Ittoqortoormiini piniartut qilalugartassaqaratik ilungersortumik qinnuteqartaraluarnerat ilungersunartumik periarfissinneqanngitsoornerat piniartunut atuivoq tassami periarfissinneqanngillalluunnit naak allamik periarfissaqaratik saaffiginnittaqaataaraluartut.

Nunarsuarmi nunat eqqissisimatitat annersaat nunatsinni pigaarput. Angissusiata assigaa Tuluit nunaat Frankrig-illu ataatsimoorlutik nunat angeqataat. Piniartut Ittoqortoormiini imak amerlatiginngillat piniarferujussuarmi silarsuarmi kangerluit annersaanni piniagassanik nungutsisinnaallutik, pinngortitaaq imaak peqqarniitigaaq ullorpassuit silarlussinnaasarluni, taamaattoq erliguunneqarput piniakkanik nungutsinissaq ernumassutigalugu.

Piniartut ersarissumik oqariartuutigaat Ittoqortoormiini qilalukkat ikiliartunngitsut, akerlianik takussaanerat annertusiartuinnartoq. Kisiannili uumasorsiuut oqarput Qilalukkat ikiliartuinnarmata Ittoqortoormiini pisassat qulinut ikilisinneqassasut, taavalu Tunumi kangerlussuarmi aamma ilanngullugu taamatut qilalukkat qulit. Taavalu Kangerlussuup kujataani Tasiilap eqqaa tikillugu qilalukkanik pisaqartoqartassanngitsoq kiisalimi tassa ingasattajaarneq tupinnarluinnartoq.

Akuersaarneqarsinnaanngilaq qilalugartassat taamak ikitsigisut pisassiissutigineqarnissaat, Tunumi Ittoqortoormiini Tasiilami eqqaanilu piniartut periarfissaqanngillat kitaanisulli piniakkanik allanik annerusumik iluaquteqassallutik, taamaattumik siunnerfik taamaattoq pisassat qulinut apparlugit inissiniarnerit akuersaarneqarsinnaanngillat. Taavami piniartukkut ilaqutaasalu suna inuuniutigissavaat ukiup sinnerani, inuit pisinnaatitaaffiinik mattussineruvoq inuussutissaaniillu piiiaaffiginninneruvoq piniartunut ilaqutaanullu akuersaarneqarsinnaanngitsoq.

Taamatullu aamma Tunumi Nannut ingasattajaartumik killilersorpagut ullut tamaasa nannunik takusoqatalernikuuvoq assullu aarlerinarsilluni inuit akornannut illoqarfimmullu pulallutik illoqarfiit nunaqarfiillu iluini takussaaleraluittuinnarnerat, tassa arlaani misigisaqassaagut inuup inuuneranik ajorluinnartumik kinguneqarsinnaasumik. Nannut uumasuupput qaasuttut taamaattumik apeqqusinnngilluinnarlugu nanoq inuit akornannut pisoq piaarnerpaamik toqutassaavoq pingaartumik meeqqat utoqqaallu inuunermikkut navianartorsiortinneqartarnerat nannut angalaannartunik illersorneqarsinnaanngimmat.

Tassanilu aamma kissaatigalugu oqaatigissavarput nannuttassat malunnaatilimmik amerlineqarnissaat piumasarigatsigu, tassami neqissaqarniarnikkut Tunumi innuttaasut aamma kissaatigaat amerlanerusunik nannuttassaqarnissartik. Assigaami kitaani tutut neqissarniarnermut qanoq sunniuteqartartigisut taamaattumik nannut pisassat amerlineqarnissaanik kissateqartarnerat paasineqarsinnaalluarpoq.

Taamatullu aamma Avanersuarmi pingaartumik qilalukkat aammalu aarrit aammalumi nannuttasat amerlineqarnissanik kissateqartarnerat pissusissamisoorpoq taavanilu aamma amerlanerusunik pisassiinissaq kissaatigaarput.

Kaperlammi piniartup inuunera oqitsuinnaanngitsoq takoorloorsinnaavarput, taamaattumik aamma piniartup inuuniarnermi tunngavigisai sapinngisamik pitsaasumik inissisimassappata pissusissamisoorpoq ilaqtariit inuuniarnerminni tunngavii imminnullu pilersornissaat aamma pinngitsoorneqarsinnaanngimmat.

Pingaartumillu aamma qimmit avanersuarmi pinngitsoorneqarsinnaanngitsut nerukkaatissaqarnissaat pingaartumik aarrup neqaanik kaavanillu pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq nalunngilarput pingaartumik kaperlammi issittorsuarmi qimmeq isumalluutigilluarneqassappat.

Aamma qangatut piniariaatsimik ingerlassaqarneq inussuit kulturiannut ilaalluinnartoq illersorneqassappat taava paasineqarluarlutik piniarnerminnik ingerlatsisarnissaat ataatsimoorluta aqutissiuuttariaqarparput.

Avanersuarmit issittorsuarmi najugaqarnerannut aamma pingaaruteqarluinnartoq ilisimavarput piniagassaq nanoq. Ukiumi napasinnaanermut tunngaviulluinnartoq tassaavoq nannup amiata atisarineqartarnera tamannalumi aamma illersugassaavoq atisaat aamma kinaassutsimut attuumalluinnarmata taamaattumik aamma nannut pisarineqarsinnaasut amerlineqarnissaat saneqquneqarsinnaanngilaq.

Ilanngullugu eqqarsaatissatut apuunniarparput nannut pisarineqartartut ilaatigut amii Namminersorlutik oqartussanik tiguneqartartut avanersuarmitunut tunniunneqartarnissaat kaammattuutigigipput. Tassami ilaatigut asuli paariinnarlugit ammit tiguneqarsimasut asiusut ilaatigut iginneqartarmata pissusissamisoornerpaajummat iginnagit nutaatillugit avannersuarmitunut tunniunneqartarnissaat iluaqutissanngorlugit tassami asuli iginnagit innuttaasunik iluaqutigineqarpata naleqqunnerpaajummat.

Taamatut oqaaseqarluta oqallisaarut oqaaseqarfigaarput neriulluta arlaatigut piniartunut iluaqutaasumik alloriarnermik pilersitsisoqassasoq inuuniarnerminni arlaatigut aporfissaqannginerusumik aqqusaqarnissaat tamatsinnut pingaaruteqarmat.